

Ondersteund door de Europese Unie
en de deelstaat Nedersaksen

Gefördert durch die Europäische Union
und das Land Niedersachsen

Supported by the European Union
and the Federal State of Lower Saxony

De Eems Dollard Regio | **Die Ems Dollart Region**
in een oogopslag | **auf einen Blick**

The Ems Dollart Region at a glance

Eems Dollard Regio
Postbus 43
NL-9693 ZG Nieuweschans
Tel 0597 521818
Fax 0597 522511
Internet www.edr.org
E-mail edr@edr.org

Ems Dollart Region
Postfach 1202
D-26828 Bunde
Tel 0031 597 521510
Fax 0031 597 522511
Internet www.edr.org
E-Mail edr@edr.org

**Grensoverschrijdende
samenwerking**

**Grenzübergreifende
Zusammenarbeit**

Cross-border co-operation

- *Inhoud*
- *Inhalt*
- *Contents*

- *4 Inleiding*
- *5 Einleitung*
- *5 Introduction*

- *6 Doelstellingen*
- *7 Ziele*
- *7 Targets*

- *8 Dagelijks bestuur*
- *9 Vorstand*
- *9 Management*

- *10 Activiteiten, economie*
- *11 Aktivitäten, Wirtschaft*
- *11 Activities, Economic development*

- *12 Toerisme, sociale zaken en werkgelegenheid, sport*
- *13 Tourismus, Arbeit und Soziales, Sport*
- *13 Tourism, Work and Social Life, Sport*

- *14 Cultuur, onderwijs, natuur en milieu*
- *15 Kultur, Schule und Bildung, Natur und Umwelt*
- *15 Culture, Schools and Education, Nature and Environment*

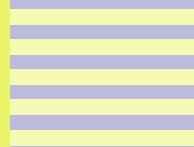
- *16 Verkeer en vervoer, INTERREG*
- *17 Transport und Verkehr, INTERREG*
- *17 Transport and Traffic, INTERREG*

- *18 Medewerkers van de EDR*
- *19 Mitarbeiter der EDR*
- *19 Staff of the EDR*

- *20 Adressen*
- *20 Adresses*
- *20 Adresses*

Leden van de Eems Dollard Regio
Mitglieder der Ems Dollart Region
Members of the Ems Dollart Region

<i>Gemeente Aa en Hunze</i>	<i>Gemeente Haren</i>	<i>Gemeinde Ostrhauderfehn</i>
<i>Gemeente Appingedam</i>	<i>Stadt Haren (Ems)</i>	<i>Stadt Papenburg</i>
<i>Gemeente Assen</i>	<i>Stadt Haselünne</i>	<i>Gemeente Pekela</i>
<i>Landkreis Aurich</i>	<i>Samtgemeinde Herzlake</i>	<i>Regioraad Noord-Groningen</i>
<i>Stadt Aurich</i>	<i>Samtgemeinde Hesel</i>	<i>Gemeente Reiderland</i>
<i>Gemeinde Barßel</i>	<i>Gemeinde Hinte</i>	<i>Gemeinde Rhauderfehn</i>
<i>Gemeente Bellingwedde</i>	<i>Gemeente Hoogeveen</i>	<i>Gemeinde Rhede (Ems)</i>
<i>Gemeente Borger-Odoorn</i>	<i>Gemeente Hoogezand-Sappemeer</i>	<i>Gemeinde Salzbergen</i>
<i>Stadt Borkum</i>	<i>Gemeinde Ithow</i>	<i>Gemeinde Sande</i>
<i>Gemeinde Bösel</i>	<i>Industrie- und Handelskammer für Ostfriesland und Papenburg</i>	<i>Gemeinde Saterland</i>
<i>Samtgemeinde Brookmerland</i>	<i>Industrie- und Handelskammer Osnabrück-Emsland</i>	<i>Gemeente Scheemda</i>
<i>Gemeinde Bunde</i>	<i>Gemeinde Jemgum</i>	<i>Gemeinde Schortens</i>
<i>Landkreis Cloppenburg</i>	<i>Stadt Jever</i>	<i>Gemeente Slochteren</i>
<i>Gemeente Coevorden</i>	<i>Samtgemeinde Jümme</i>	<i>Samtgemeinde Sögel</i>
<i>Gemeente Delfzijl</i>	<i>Kamer van Koophandel Drenthe</i>	<i>Samtgemeinde Spelle</i>
<i>Samtgemeinde Dörpen</i>	<i>Kamer van Koophandel Groningen</i>	<i>Gemeente Stadskanaal</i>
<i>Samtgemeinde Dornum</i>	<i>Gemeinde Krummhörn</i>	<i>Streekraad Oost-Groningen</i>
<i>Gemeente Eemsmond</i>	<i>Gemeinde Lastrup</i>	<i>Gemeinde Südbrookmerland</i>
<i>Stadt Emden</i>	<i>Samtgemeinde Lathen</i>	<i>Gemeente Ten Boer</i>
<i>Gemeente Emmen</i>	<i>Gemeente Leek</i>	<i>Gemeinde Twist</i>
<i>Gemeinde Emsbüren</i>	<i>Landkreis Leer</i>	<i>Gemeente Tynaarlo</i>
<i>Landkreis Emsland</i>	<i>Stadt Leer</i>	<i>Gemeinde Uplengen</i>
<i>Samtgemeinde Esens</i>	<i>Samtgemeinde Lengerich</i>	<i>Stadt Varel</i>
<i>Gemeinde Essen (Oldb.)</i>	<i>Gemeinde Lindern</i>	<i>Gemeente Veendam</i>
<i>Samtgemeinde Freren</i>	<i>Stadt Lingen</i>	<i>Gemeente Vlagtwedde</i>
<i>Gemeinde Friedeburg</i>	<i>Stadt Lönigen</i>	<i>Gemeinde Wangerland</i>
<i>Landkreis Friesland</i>	<i>Gemeente Menterwolde</i>	<i>Stadt Weener</i>
<i>Stadt Friesoythe</i>	<i>Gemeente Meppel</i>	<i>Samtgemeinde Werlte</i>
<i>Gemeinde Geeste</i>	<i>Stadt Meppen</i>	<i>Gemeinde Westoverledingen</i>
<i>Gemeente Groningen</i>	<i>Gemeinde Moormerland</i>	<i>Gemeinde Wiesmoor</i>
<i>Gemeente Grootegast</i>	<i>Stadt Norden</i>	<i>Gemeente Winschoten</i>
<i>Gemeinde Großefehn</i>	<i>Samtgemeinde Nordhümmling</i>	<i>Landkreis Wittmund</i>
<i>Samtgemeinde Hage</i>	<i>Oldenburgische Industrie- und Handelskammer</i>	<i>Stadt Wittmund</i>
<i>Handwerkskammer für Ostfriesland</i>	<i>Ostfriesische Landschaft</i>	<i>Gemeente De Wolden</i>
<i>Handwerkskammer Osnabrück-Emsland</i>		<i>Gemeinde Zetel</i>
		<i>Gemeente Zuidhorn</i>

- *Nederlands*
- *Deutsch*
- *English*

Colofon

Productie
EDR
Redactie
EDR, Karin Eden
Adres redactie
EDR
Postbus 43
9693 ZG Nieuweschas

Ontwerp
digITAAL ontwerpen
 groningen
Druk
PlantijnCasparie

Impressum

Produktion
EDR
Redaktion
EDR, Karin Eden
Redaktionsanschrift
EDR
Postfach 1202
26828 Bunde

Gestaltung
digITAAL ontwerpen
 groningen
Druck
PlantijnCasparie

Imprint

Production
EDR
Editors
EDR, Karin Eden
Address editors
EDR
Postbus 43
9693 ZG Nieuweschas
The Netherlands

Design
digITAAL ontwerpen
 groningen
Printing
PlantijnCasparie

Die Ems Dollart Region (EDR) ist ein grenzübergreifender Zweckverband in der nördlichsten deutsch-niederländischen Grenzregion.

Die EDR wurde 1977 mit dem Ziel gegründet, die Zusammenarbeit in dieser Grenzregion zu fördern und Kontakte auszubauen. Das Motto: 'Chancen nutzen, Nachteile abbauen'. Dabei geht es auch in Zukunft darum, Kontakte und Netzwerke zwischen den Menschen, Unternehmen und Organisationen auf- und auszubauen.

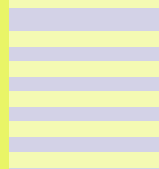
Die EDR möchte dazu beitragen, dass negative Auswirkungen, die aus der Randlage im jeweiligen Land und der Situation in einem (einstigen) Grenzgebiet resultieren, überwunden und die Vorteile eines zusammenwachsenden Europas erkannt und genutzt werden. Jugend, Sport, Kultur, Bildung, Wirtschaft und Infrastruktur sind die Themen der EDR.

De Eems Dollard Regio (EDR) is een grensoverschrijdend openbaar lichaam in het noordelijke Nederlands-Duitse grensgebied.

De EDR werd in 1977 opgericht met het doel om de samenwerking in deze grensregio te stimuleren en de wederzijdse contacten te intensiveren. Het motto luidt: 'kansen benutten, nadelen verminderen'. Daarbij gaat het er in de toekomst ook om dat contacten en netwerken tussen mensen, ondernemingen en organisaties op- en uitgebouwd worden.

De EDR wil ertoe bijdragen dat negatieve aspecten die voortvloeien uit de perifere ligging in het desbetreffende land en de situatie in een (voormalig) grensgebied worden weggenomen en dat de voordelen van een samengroeiend Europa worden erkend en benut. Jeugd, sport, cultuur, onderwijs, economie en infrastructuur zijn de speerpunten van de EDR.

The Ems Dollart Region (EDR) is a cross-border organisation in the northern Dutch-German border area.

In 1977, the EDR was founded in order to promote co-operation in the German-Dutch border region and to intensify cross-border contact. The slogan is "benefit from opportunities, reduce disadvantages". The EDR aims to build up and enhance future contacts and networks between people, companies and organisations.

The EDR strives to contribute to removing the negative aspects resulting from the region's peripheral location in the country and from being a (former) border area. It also strives to recognise and benefit from the advantages a converging Europe offers. Youth, sport, culture, education, economy and infrastructure are the EDR's focal points.

De doelstellingen

Sinds de oprichting streeft de EDR er naar de aandacht van de bevoegde instanties te vestigen op de gemeenschappelijke belangen op het gebied van ruimtelijke ordening, infrastructuur, bevordering van de regionale economie, cultuur en dergelijke. De regio wil echter vooral aanzetten tot contacten tussen de bevolking aan beide zijden van de grens en deze contacten intensiveren en verder uitbreiden. Op die manier helpt de EDR, de psychologische barrières die de Europese binnengrenzen ook in onze dagen nog altijd vormen, te overwinnen. Om deze doelstellingen te realiseren staan de EDR financiële middelen ter beschikking, waarmee ze een breed scala van activiteiten ontplooit.

De basis voor de financiering van de werkzaamheden van de EDR wordt gevormd door de bijdragen van de leden. Daarnaast wordt de EDR ter bevordering van de grensoverschrijdende samenwerking gesubsidieerd door de Nederlandse provincies Groningen en Drenthe en neemt ook de deelstaat Nedersaksen met een aanzienlijke jaarlijkse bijdrage deel aan de financiering van

projecten. En tot slot wordt de realisatie van de ontwikkelingsdoelstellingen nog eens aanzienlijk versneld doordat de EU in het kader van grensoverschrijdende programma's (INTERREG/Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling) subsidies verstrekt.

Leden van de EDR

Momenteel telt de EDR 105 leden: Het gaat daarbij om publiek-rechtelijke lichamen: gemeenten, Kamers van Koophandel en samenwerkingsverbanden uit de provincies Groningen en Drenthe alsmede steden, gemeenten, Landkreisen, Handelskammern, Handwerkskammern, Samtgemeinden, Einheitsgemeinden en de Ostfriesische Landschaft uit de regio Ostfriesland, Emsland en Cloppenburg met aangrenzende gebieden. Op pagina 2 staat een overzicht van de leden.

EDR-raad

De EDR-raad is het hoogste orgaan van de EDR. Ieder lid vaardigt twee vertegenwoordigers af naar de raad, ieder lid heeft één stem. Het voorzitterschap van de raad wisselt elke twee jaar.

Ziele

Seit ihrer Gründung ist die EDR bestrebt, die zuständigen Instanzen auf gemeinsame Interessen in den Bereichen Raumordnung, Infrastruktur, regionale Wirtschaftsförderung, Kultur und Ähnliches aufmerksam zu machen. Vor allem aber will sie die Kontakte zwischen der Bevölkerung beiderseits der Grenze verstärken, stimulieren und aufrechterhalten. Auf diese Weise will die EDR helfen, die psychologische Barriere, die es auch an einer europäischen Binnengrenze noch immer gibt, abzubauen.

Um diese Ziele zu verwirklichen, stehen der EDR finanzielle Mittel zur Verfügung, mit denen sie ein breit gefächertes Aufgabenspektrum abdeckt. Grundlage der Finanzierung der Aktivitäten der EDR sind die Beiträge der Mitglieder. Außerdem erhält die EDR für das Vorantreiben grenzübergreifender Zusammenarbeit finanzielle Unterstützung von den niederländischen Provinzen Groningen und Drenthe sowie projektgebundene Zuschüsse vom Land Niedersachsen. Schließlich wird das Umsetzen der Ziele auch erheblich beschleunigt dank der Zuschüsse von der Europäischen Union im Rahmen ihrer Grenzübergreifenden Programme (Europäischer Fonds für regionale Entwicklung).

Die Mitglieder der EDR

Derzeit gehören dem Zweckverband EDR 105 Mitglieder an. Es handelt sich dabei um öffentlich-rechtliche Organe aus den Provinzen Groningen und Drenthe sowie aus Ostfriesland, dem Emsland, dem Cloppenburger Raum sowie angrenzenden Gebieten: Gemeinden, Zusammenarbeitsverbände von Gemeinden, Samtgemeinden, Städte, Landkreise, Kamern van Koophandel, Industrie- und Handelskammern, Handwerkskammern und die Ostfriesische Landschaft. Eine Auflistung der Mitglieder finden Sie auf Seite 2.

Der EDR-Rat

Der EDR-Rat ist das höchste Organ der EDR. Jedes Mitglied entsendet zwei Vertreter in den Rat, jedes Mitglied hat eine Stimme. Der Vorsitz im EDR-Rat wechselt alle zwei Jahre.

TARGETS

Since its establishment, the EDR aims to attract the attention of the authorities to the common interests in the field of planning, infrastructure, promotion of the regional economy, culture, etc. However, the region also wishes to promote contacts between the population on both sides of the border and to further intensify and expand on these contacts. In this way, the EDR helps to overcome the psychological barriers that the borders between the European countries still represent. In order to realise these targets, the EDR makes financial means available, with which the organisation develops a wide range of activities.

The basis for financing the activities of the EDR is formed by the members' contributions. Furthermore, the EDR activities to promote cross-border co-operation are subsidised by the Dutch provinces of Groningen and Drenthe, while the federal state of Lower Saxony also makes a considerable annual contribution to financing the projects. Finally, the realisation of the development targets is also

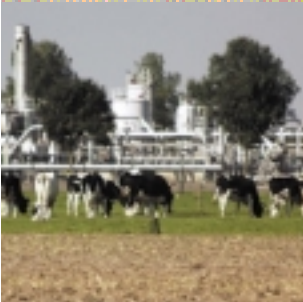
considerably accelerated due to the EU providing subsidies within the framework of cross-border programmes (INTERREG/-European Fund for Regional Development).

MEMBERS OF THE EDR

At present, the EDR consists of 105 members. These are regulatory organisations: municipalities, Chambers of Commerce and partnerships between the provinces of Groningen and Drenthe as well as cities, municipalities, Landkreisen, Handelskammern, Handwerkskammern, Samtgemeinden and the East-Frisian Landschaft from the regions of Ostfriesland, Emsland and Cloppenburg and neighbouring regions. You will find a list of members on page 2.

EDR COUNCIL

The EDR council is the highest body of the EDR. Each member sends two delegates to the council, each member having a single vote. Chairmanship of the council changes once every two years.

Der Vorstand der Ems Dollart Region

Der Vorstand der EDR wird vom EDR-Rat für zwei Jahre gewählt. Er besteht aus sechs niederländischen und sechs deutschen Mitgliedern: dem Vorsitzenden und dem Schatzmeister sowie ihrer jeweiligen Vertreter und acht weiteren Mitgliedern. Der Vorstand tagt in der Regel monatlich; unter anderem bereitet er Beschlüsse des EDR-Rates vor.

Vorstand 2002

Herr Dr. Reinhold Kolck

(Vorsitzender) Hauptgeschäftsführer Industrie- und Handelskammer für Ostfriesland und Papenburg, Emden

Herr mr. C. Bijl

(stellvertretender Vorsitzender) Burgemeester Gemeente Emmen

Herr Sj. Kremer

Burgemeester Gemeente De Wolden

Herr A. Meijerman

Burgemeester Gemeente Veendam

Herr A.M.J. Vogd

Voorzitter Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Groningen

Herr Drs. W. de Kleuver

Directeur Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Drenthe

Frau M. Salet

Burgemeester Gemeente Hoogezand-Sappemeer

Herr Walter Theuerkauf

Oberkreisdirektor Landkreis Aurich

Herr Hermann Bröring

Landrat Landkreis Emsland

Herr Bernhard Bramlage

Landrat Landkreis Leer

Herr Siegfried Lammers

Gemeindedirektor Gemeinde Rhede (Ems)

Herr Dieter Schultejanns

Stadtdirektor Stadt Haren (Ems)

Herr mr. B. Buining (beratendes Mitglied)

Algemeen secretaris Streekraad Oost-Groningen

Dagelijks Bestuur

Het dagelijks bestuur van de EDR wordt door de EDR-raad voor twee jaar gekozen. Het bestaat uit zes Nederlandse en zes Duitse leden: de voorzitter en de penningmeester en tevens hun vertegenwoordigers en acht verdere leden. Het bestuur vergadert doorgaans maandelijks; het bereidt onder andere besluiten van de EDR-raad voor.

Dagelijks Bestuur 2002

De heer Dr. Reinhold Kolck (Voorzitter) Hauptgeschäftsführer Industrie- und Handelskammer für Ostfriesland und Papenburg, Emden

De heer mr. C. Bijl (plaatsvervangend voorzitter)

Burgemeester Gemeente Emmen

De heer Sj. Kremer

Burgemeester Gemeente De Wolden

De heer A. Meijerman

Burgemeester Gemeente Veendam

De heer A.M.J. Vogd

Voorzitter Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Groningen

De heer Drs. W. de Kleuver

Directeur Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Drenthe

Mevrouw M. Salet

Burgemeester Gemeente Hoogezand-Sappemeer

De heer Walter Theuerkauf

Oberkreisdirektor Landkreis Aurich

De heer Hermann Bröring

Landrat Landkreis Emsland

De heer Bernhard Bramlage

Landrat Landkreis Leer

De heer Siegfried Lammers

Gemeindedirektor Gemeinde Rhede

De Heer Dieter Schultejanns

Stadtdirektor Stadt Haren (Ems)

De heer mr. B. Buining (adviserend lid)

Algemeen secretaris Streekraad Oost-Groningen

MANAGEMENT 2002

Mr Dr. Reinhold Kolck (Chairman)

Hauptgeschäftsführer Industrie- und Handelskammer für Ostfriesland und Papenburg, Emden

Mr C. Bijl (Deputy Chairman)

Mayor of the Municipality of Emmen

Mr Sj. Kremer

Mayor of the Municipality of De Wolden

Mr A. Meijerman

Mayor of the Municipality of Veendam

Mr A.M.J. Vogd

Chairman of the Groningen Chamber of Commerce

Mr Drs. W. de Kleuver

Director of the Drenthe Chamber of Commerce

Mrs M. Salet

Mayor of the Municipality of Hoogezand-Sappemeer

Mr Walter Theuerkauf

Oberkreisdirektor Landkreis Aurich

Mr Hermann Bröring

Landrat Landkreis Emsland

Mr Bernhard Bramlage

Landrat Landkreis Leer

Mr Siegfried Lammers

Gemeindedirektor Gemeinde Rhede

Mr Dieter Schultejanns

Stadtdirektor Stadt Haren (Ems)

Mr B. Buining (advisory member)

General Secretary of the Oost-Groningen Regional Council

Activiteiten

De EDR steunt en coördineert regelmatig ontmoetingen tussen Nederlandse en Duitse instanties die op de meest verschillende gebieden actief zijn. Hierbij gaat veel aandacht uit naar de verbetering van de toeristische ontwikkeling van de Eems-Dollard-Regio. Met name de samenwerking op toeristisch gebied en het leveren van informatie over de regio worden hierbij gestimuleerd. Zo heeft de EDR al een grote hoeveelheid informatiemateriaal uitgegeven.

Bovendien is de EDR actief betrokken bij de uitbreiding van de mogelijkheden op het vlak van de grensoverschrijdende medezeggenschap en verstrekking van informatie. Bij alle taken die de EDR heeft, functioneert zij in eerste instantie als centraal, grensoverschrijdend informatie- en coördinatiepunt. Speciaal in het leven geroepen werkgroepen ontwikkelen de meest uiteenlopende evenementen, die in brede kring bekend worden gemaakt. Door middel van

uitnodigingen, door mededelingen aan de pers en door PR-activiteiten.

Economie

De EDR ondersteunt maatregelen die een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de bedrijven, zonder daarbij gebonden te zijn aan bepaalde branches of sectoren. De hier uitgevoerde projecten dienen met name om de prestaties en de kwaliteit van de bedrijven te verhogen en te stimuleren zodat zij zich (meer) gaan richten op bovenregionale dan wel internationale markten en doelgroepen. Voor wat betreft innovatie en technologie is men er met name op gericht, het voor regionale bedrijven gemakkelijker te maken met hogescholen en instituten te gaan samenwerken. De door de EDR georganiseerde 'Grensoverschrijdende ondernemersbijeenkomsten' geven de deelnemers (700 in 2001 in Emden) de gelegenheid om gedachten en ideeën uit te wisselen en zakelijke relaties op gang te brengen of verder te intensiveren.

Aktivitäten

Die EDR bringt regelmäßig Treffen zwischen niederländischen und deutschen Instanzen in den unterschiedlichsten Bereichen in Gang. Große Aufmerksamkeit schenkt man der Verbesserung der touristischen Entwicklung der Ems-Dollart-Region, der Förderung der Zusammenarbeit auf diesem Gebiet und der gebietsbezogenen Aufklärung mit Hilfe von Präsentationen, der Herausgabe von Informationsmaterial usw.

Die EDR engagiert sich außerdem für die Ausweitung von Mitbestimmungsmöglichkeiten und Informationsübermittlung über die Grenze hinweg. Bei all ihren Aufgaben fungiert die EDR in erster Linie als zentrale grenzübergreifende Informations- und Koordinationsstelle. Eigens eingerichtete Arbeitskreise entwickeln die unterschiedlichsten Veranstaltungen, die über gezielte Einladungen bzw. Presse- und Öffentlichkeitsarbeit bekannt gemacht werden.

Wirtschaft

Die EDR unterstützt Maßnahmen, die zur Entwicklung der Betriebe beitragen, ohne dabei auf bestimmte Branchen oder Sektoren festgelegt zu sein. Durch die hier möglichen Projekte soll vor allem die Leistungsqualität der Betriebe erhöht und ihre Orientierung auf überregionale bzw. internationale Märkte und Zielgruppen gefördert werden. Im Hinblick auf Innovation und Technologie ist vor allem daran gedacht, regionalen Betrieben die Zusammenarbeit mit Hochschulen und Instituten zu erleichtern. Die von der EDR organisierten 'Grenzübergreifenden Unternehmertreffen' bieten den Teilnehmern (2001 kamen rund 700 Teilnehmer nach Emden) die Gelegenheit, Gedanken und Ideen auszutauschen sowie Kontakte zu knüpfen oder zu vertiefen.

ACTIVITIES

The EDR regularly organises meetings between Dutch and German organisations in many different fields. A lot of attention is given to improving tourism in the Ems Dollart Region, improving co-operation in this field and by providing site-specific information by means of presentations, information leaflets, etc.

The EDR also increasingly participates in decision-making and exchange of information across borders. In all its tasks the EDR works as a central information and co-ordination point. Working groups organise various events, which are publicised through targeted invitations, i.e. press and public relations.

ECONOMIC DEVELOPMENT

The EDR supports measures that contribute to growth of companies, without being focused on specific sectors. Our projects are mainly aimed at improving the productivity of companies and their orientation towards super-regional or international markets and target groups. In respect of innovation and technology, we work on improving the co-operation of regional companies with educational institutions and research institutes. The 'cross-border business meeting' organised by the EDR offers participants the opportunity to exchange thoughts and ideas, and to establish and improve contacts. In 2001, around 700 business people attended the latest meeting in Emden (Germany).

Toerisme
De Eems Dollard Regio biedt een veelzijdig potentieel voor de ontwikkeling van nieuwe toeristische activiteiten. Aan de exploitatie van dit potentieel is tot op heden reeds intensief gewerkt. Centraal bij de activiteiten staan marketing en productontwikkeling. Op de voorgrond staat hierbij dat de regio en haar toeristische attracties ook buiten de streek zelf goed bekend worden gemaakt. Daarnaast gaat het erom, de uitwisseling van ervaringen en de samenwerking tussen de op het toerisme gerichte bedrijven te intensiveren.

Sociale zaken en werkgelegenheid
De opening van de binnengrenzen ging eerst gepaard met het wegvallen van arbeidsplaatsen en een verhoging van de werkloosheid in de regio. Het zeer actieve arbeidsmarktbeleid van de laatste jaren heeft intussen in delen van de regio tot een verbetering van de situatie geleid. Evenzo wordt door een grensoverschrijdend arbeidsmarktbeleid de psychologische barrière afgebouwd die er ook aan de binnengrenzen helaas nog altijd is. In 1996 ontstond in de

Eems Dollard Regio een samenwerkingsverband tussen de Europese Commissie, de arbeidsbureaus, de werkgevers- en werknemersorganisaties: het EURES-Crossborder project (EUropean Employment Services). Doel van het project is het om contacten en samenwerking op de arbeidsmarkt in de EDR te ondersteunen, om vraag en aanbod in een groter gebied te bespreken en samen te brengen.

Sport
Door en met de Eems Dollard Regio wordt jaarlijks een groot aantal sportevenementen georganiseerd en ondersteund. In maart vindt het EDR-zwemtoernooi plaats, op Hemelvaartsdag in Gasselte het EDR-jeugdvoetbaltoernooi en in Klazienaveen het EDR-tafeltennis-toernooi. Juni is de maand van fietstochten, bijvoorbeeld de tocht van Haren in de provincie Groningen naar Haren (Ems) in het Emsland. Een andere terugkerende activiteit van de EDR is de EDR-Eurolympiade in verschillende takken van sport. Verder organiseert de EDR symposia en bijeenkomsten voor sportbonden, vrijwilligers en ambtenaren sportzaken.

Tourismus

In der Ems-Dollart-Region bieten sich viele Möglichkeiten, bestehende touristische Angebote auszubauen und neue Angebote zu entwickeln. Diese Stärke der Region zu nutzen ist ein Schwerpunkt in der Tourismuswirtschaft, insbesondere die Vermarktung und die Produktentwicklung. Vor allem soll die Region samt ihrer touristischen Angebote auch weit über ihre Grenzen hinaus bekannt gemacht werden. Außerdem geht es darum, Erfahrungen auszutauschen und die Zusammenarbeit zwischen allen im touristischen Sektor Tätigen zu intensivieren.

Arbeit und Soziales

1996 entstand in der Ems Dollart Region eine Zusammenarbeit zwischen der Europäischen Kommission, dem Arbeitsamt, den Gewerkschaften und den Arbeitgebern: das EURES Crossborder Projekt (EUropean Employment Services). Das Ziel dieses Projektes ist es, Kontakte und Zusammenarbeit auf dem Arbeitsmarkt der EDR zu fördern, um Nachfrage und Angebot in einem größeren Bereich zu besprechen und Probleme lösen zu können.

Sport

Von und mit der Ems Dollart Region werden jedes Jahr zahlreiche Sportveranstaltungen organisiert und unterstützt. Alljährlich findet im März das EDR-Schwimmturnier statt, am Himmelfahrtstag in Gasselte das EDR-Jugendfußballturnier und in Klazienaveen das EDR-Tischtennisturnier. Der Juni ist der Monat der Fahrradtouren, beispielsweise führt eine Tour von Haren in der Provinz Groningen nach Haren (Ems) im Emsland. Eine weitere regelmäßige Veranstaltung ist die EDR-Eurolympiade in verschiedenen Sportdisziplinen. Schließlich organisiert die EDR auch Begegnungen für Sportverbände, zwischen ehrenamtlichen Mitarbeitern und vermittelt grenzübergreifende Treffen auf Vereinsebene.

TOURISM

The Ems Dollart Region offers many opportunities to expand existing tourist facilities and to develop new ones. Using the strengths of the region is the principal focus for the tourist business, especially through marketing and product development. The region and its opportunities for tourism must be widely promoted. It is also important to exchange ideas and to intensify co-operation between those involved in tourism.

WORK AND SOCIAL LIFE

In 1996 co-operation started in the Ems Dollart Region between the European Commission, employment agencies, trade unions and employers: the EURES cross border project (EUropean Employment Services). The aim of this project is to improve contacts and co-

operation in the region's labour market, to discuss demand and supply in a larger area and to tackle problems.

SPORT

Every year numerous sporting events are organised and supported by and with the Ems Dollart Region. Every March there is the EDR swimming tournament; Ascension Day sees the EDR youth football tournament in Gasselte and the table tennis tournament in Klazienaveen. June is the month of cycle tours; one tour for example leads from Haren in the province of Groningen to Haren in Emsland. Another regular event is the EDR Eurolympiad in several sporting disciplines. Finally the EDR organises meetings for sports clubs and arranges cross-border meetings at club level.

Cultuur

Het secretariaat van de EDR speelt verder bij allerlei uitwisselingen op verenigingsniveau regelmatig een bemiddelende rol. De EDR houdt zich ook intensief bezig met de culturele activiteiten in de regio. Er wordt informatie verstrekt aan geïnteresseerden, die grensoverschrijdende projecten willen doorvoeren, contacten tot stand gebracht en hulp bij financieringsvragen geboden. Bovendien initieert en coördineert de EDR projecten zoals bij voorbeeld het EDR-festival, waarbij cultuurscheppers en -geïnteresseerden aan beide zijden van de grens bij elkaar worden gebracht om hen voor de 'andere' cultuur te interesseren. Hierbij hoort vanzelfsprekend een nauw contact met kunstenaars en cultuurinstellingen, maar ook met inwoners van de regio.

Onderwijs

Op het gebied van onderwijs vervult het secretariaat van de EDR een bemiddelende rol bij een groot aantal uitwisselings-activiteiten en projecten op terrein

van kennisoverdracht waarin scholen aan beide zijden van de grens zijn betrokken. Zo is de grensoverschrijdende Studiedag voor leraren binnen de regio al een jaarlijkse traditie geworden. Bovendien streeft de EDR ernaar; partnerships tussen scholen aan de Nederlandse en de Duitse zijde te stimuleren; een aantal van dergelijke partnerships bestaat momenteel zelfs al meer dan 30 jaar.

Natuur en milieu

In de Eems Dollard Regio zijn talrijke al dan niet beschermde natuurgebieden, afwisselende landschappen en natuurmonumenten te vinden. Een milieu van goede kwaliteit is voor de regio van bijzonder groot belang. Hiermee worden goede woon- en levensomstandigheden mogelijk gemaakt, terwijl het ook een noodzakelijke voorwaarde is om het toerisme te kunnen behouden en verder te kunnen ontwikkelen. Recycling en energie, natuur en landschapontwikkeling zijn verder thema's die bij EDR-projecten op de voorgrond staan.

Kultur

Die EDR beschäftigt sich auch intensiv mit der Kultur der Region. Sie steht allen Interessierten, die grenzübergreifende Projekte durchführen wollen, für Auskünfte zur Verfügung, vermittelt Kontakte und hilft bei Finanzierungsfragen. Darüber hinaus initiiert und koordiniert die EDR eigene Projekte wie zum Beispiel das EDR-Festival, wobei sie die Kulturschaffenden und -interessierten beiderseits der Grenze zusammen führt, um sie für die jeweils 'andere' Kultur zu interessieren. Dabei ist der enge Kontakt zu Künstlern und Kulturinstitutionen aber auch zu den Einwohnern der Region selbstverständlich.

Schule und Bildung

Im Bereich Unterricht und Ausbildung spielt das Sekretariat der EDR eine vermittelnde Rolle bei vielen Austauschveranstaltungen und Informationstransfers zwischen Schulen. So werden regelmäßig Studientage für deutsche und niederländische Lehrer an Schulen in der Region organisiert. Außerdem entstanden zahlreiche 'Schulfreundschaften' über die Grenze hinweg, einige bestehen schon seit mehr als 30 Jahren.

Natur und Umwelt

In der Ems-Dollart-Region gibt es viele Naturräume und Naturschutzgebiete, vielfältige Landschaftstypen und Naturdenkmäler. Die intakte Umwelt ist für die Region besonders wichtig. Sie steht für gute Wohn- und Lebensbedingungen und ist notwendig für den Erhalt und die Entwicklung des Tourismus. Recycling und Energie sowie Natur und Landschaftsentwicklung sind Themen, die bei EDR-Projekten im Vordergrund stehen.

CULTURE

The EDR is also intensively involved in the region's culture and is available to all interested people who want to implement cross-border projects - for information, arranging contacts and help with finding financial support. Apart from this the EDR initiates and co-ordinates its own projects such as the EDR festival, which brings together those involved and interested in culture from both sides of the border to interest them in each 'others' cultures. Close contact with the region's artists, cultural institutions and inhabitants goes without saying.

SCHOOLS AND EDUCATION

In the field of schools and education the secretariat of the EDR plays an

intermediary role in many exchange proposals and information transfers between schools. Teacher exchanges between several Dutch and German schools are organised. Some of these cross-border 'School friendships' have existed for more than thirty years.

NATURE AND ENVIRONMENT

The EDR boasts many natural and conservation areas, varied landscape types and natural monuments, and good conservation is very important to the region. It offers good living conditions and is necessary for the maintenance and development of tourism. Recycling and energy, and nature and landscape development are themes that are very important within EDR projects.

Verkeer en vervoer

Een optimale infrastructuur is een belangrijke voorwaarde voor de verdere economische ontwikkeling van een bepaalde regio. Bij optimalisering staan drie maatregelen voorop: de verbetering van de verkeerswegen ('Spoorlijn Leer - Groningen' en 'verkeer en vervoer'), het inrichten van logistieke knooppunten en overslaglocaties ('Goederenverkeerscentrum Eemland, deellocatie Dörpen') en de ontsluiting van bedrijven- en industrieterreinen. Een speciaal voor dit doel in het leven geroepen werkgroep houdt zich bezig met alle zaken die op het gebied van verkeer en vervoer van belang zijn.

INTERREG

Eén taak van de EDR is de uitvoering en begeleiding van projecten in het kader van het Operationele Programma INTERREG. De Eems Dollard Regio wordt - ondanks succesvolle samenwerking in de voorgaande programma's (INTERREG I en II) nog steeds door een relatief zwakke economische structuur gekenmerkt. Tegen deze achtergrond werd samen met de verschillende

organisaties en de economische en sociale partners in de regio gebaseerd op de richtlijnen voor INTERREG III A een nieuw programma ontwikkeld. Dit programma in het kader van het communautair initiatief INTERREG III A 2000 - 2006 voor de Eems Dollard Regio (EDR) is in het najaar 2001 door de Europese Commissie goedgekeurd. In totaal is er nu een bedrag van 35 miljoen Euro aan subsidiemiddelen beschikbaar voor de regio. Op het gebied van 'de verbetering van de fysieke infrastructuur', 'het bevorderen van de economische en wetenschappelijk/technologische samenwerking met het doel structurele arbeidsplaatsen te scheppen', 'de bescherming van het milieu in de zin van duurzame ontwikkeling', 'de ontwikkeling en benutting van human resources' en 'de bevordering van de maatschappelijke integratie' bestaan nu mogelijkheden projecten te ontwikkelen en op basis van partnerschap grensoverschrijdend uit te voeren.

Uitvoerige informatie over het onderwerp 'INTERREG' vindt u in een aparte door ons uitgegeven brochure.

Transport und Verkehr

Eine optimale Infrastruktur ist eine wichtige Grundlage für die weitere ökonomische Entwicklung einer Region. Für den Erhalt der Betriebe ist es notwendig, verschiedene An- und Abfuhralternativen neben der Straße anbieten zu können. Drei Maßnahmen stehen bei der Optimierung der Infrastruktur im Vordergrund: die Verbesserung der Verkehrswege, Schaffung logistischer Knoten/Umschlagpunkte und die Erschließung von Gewerbegebieten. Eine eigens eingerichtete Arbeitsgruppe befasst sich mit allen Angelegenheiten in den Bereichen Verkehr und Transport.

INTERREG

Ein Aufgabenbereich der EDR besteht in der Abwicklung und Betreuung von Programmen und Projekten im Rahmen der Gemeinschaftsinitiative INTERREG. Die Ems Dollart Region ist - trotz erfolgreicher Zusammenarbeit in den vorausgegangenen Programmen (INTERREG I und II) - immer noch durch eine vergleichsweise schwache Wirtschafts- und Arbeitsmarktstruktur gekennzeichnet.

Vor diesem Hintergrund wurde ein neues Programm zusammen mit den verschiedenen Organisationen und den Wirtschafts- und Sozialpartnern in der Region auf der Grundlage der Leitlinien für INTERREG III A vorbereitet. Dieses Programm im Rahmen der Gemeinschaftsinitiative INTERREG III A 2000 - 2006 der Ems Dollart Region (EDR) wurde im Herbst 2001 von der Europäischen Kommission genehmigt. Insgesamt stehen jetzt über 35 Millionen Euro Fördermittel für die Region zur Verfügung. In den Schwerpunkten 'Verbesserung der physischen Infrastruktur', 'Förderung der wirtschaftlichen und wissenschaftlich-technologischen Zusammenarbeit zur Schaffung struktureller Arbeitsplätze', 'Schutz der natürlichen Umwelt', 'Entwicklung und Nutzung der Humanressourcen' sowie 'Förderung der gesellschaftlichen Integration' besteht nun die Möglichkeit, Projekte zu entwickeln und partnerschaftlich grenzübergreifend durchzuführen.

Ausführliche Informationen zum Thema 'INTERREG' erhalten Sie in unserer eigens zu diesem Thema herausgegebenen Broschüre.

TRANSPORT AND TRAFFIC

An optimum transport infrastructure is an important precondition for further economic development of the region. In order to attract companies it is necessary to offer several transport alternatives apart from roads. Three measures are central in optimising the infrastructure - improving roads, developing logistical centres/transfer points and connecting industrial areas. We have set up a working group for transport matters.

INTERREG

One task of the EDR is the management of projects within the framework of the operational programme INTERREG. Despite successful co-operation in previous programmes (Interreg I and II) the region still has a comparatively weak economic structure. This was the reason to prepare a new common initiative INTERREG III.

The preparation phase has now been completed. The new programme within the framework of the operational programme INTERREG III A 2000 - 2006 for the Eems Dollart Region (EDR) has since been approved by the European Commission. A total sum of 35 million euros in subsidy resources is now available to the region. There are alternatives for developing projects and implementing on a cross-border partnership basis in the areas of 'improving the physical infrastructure', 'promoting economic and scientific/-technological collaboration with the aim of creating structural jobs', 'protecting the environment in the sense of sustainable development', 'the development and utilisation of human resource' and 'promoting social integration'. Extensive information on the 'INTERREG' subject can be found in a brochure published separately by us.

Die Mitarbeiter der Ems Dollart Region

In der Geschäftsstelle der Ems Dollart Region in Nieuweschans sind derzeit zwölf Mitarbeiter beschäftigt:

Eric Neef

Geschäftsführer EDR

Hermann Wessels

Geschäftsführer INTERREG, stellvertr. Geschäftsführer EDR

Karin Eden

Referentin für Presse- und Öffentlichkeitsarbeit, Projektmanagement

Armin Gallinat

Projektmanagement INTERREG

Freek Goeree

Projekt-Management INTERREG

Martina Öing

Sekretariat INTERREG

Regine Opper

Sekretariat EDR

Janny Prins

Büroleiterin

Dagmar Quast

Sekretariat INTERREG

Henk Scholte

Projektmanagement

Patrick van der Stigchel

Presse- und Öffentlichkeitsarbeit

Tineke Vonk

Projektmanagement INTERREG

Medewerkers van de Ems Dollard Regio

Eric Neef

algemeen secretaris EDR

Hermann Wessels

secretaris INTERREG, plv. alg. secr. EDR

Karin Eden

PR en voorlichting, projectmanagement

Armin Gallinat

projectmanagement INTERREG

Freek Goeree

projectmanagement INTERREG

Martina Öing

secretariaat INTERREG

Regine Opper

secretariaat EDR

Janny Prins

hoofd administratie

Dagmar Quast

secretariaat INTERREG

Henk Scholte

projectmanagement

Patrick van der Stigchel

PR en voorlichting

Tineke Vonk

projectmanagement INTERREG

STAFF OF THE EMS DOLLART REGION

Eric Neef

Secretary General EDR

Hermann Wessels

Manager INTERREG, Acting Manager EDR

Karin Eden

PR, Project Management

Armin Gallinat

Project Management INTERREG

Freek Goeree

Project Management INTERREG

Martina Öing

INTERREG office

Regine Opper

EDR office

Janny Prins

Office Management

Dagmar Quast

INTERREG office

Henk Scholte

Project Management

Patrick van der Stigchel

Information and PR

Tineke Vonk

Project Management INTERREG